

๑๔

ท ว ย เ ท พ ส ด้ บ ั ธ ร ร ม

บัณฑิตทั้งหลาย ฟังธรรมแล้ว
ย่อมเป็นผู้มีจิตผ่องใส เหมือนห้วงน้ำที่มีความลึก
เป็นห้วงน้ำใสสะอาด ไม่มีความขุ่น ฉะนั้น

ทว ย เท พ ส ต ั บ ั ธ ร ร ม

๓๐๕

เวลาแห่งการทำให้ใจให้หยุดนิ่ง เป็นเวลาที่มีคุณค่า นับเป็น การประพฤติปฏิบัติตามคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอย่าง แท้จริง เพราะคำสอนในพระพุทธศาสนา เป็นคำสอนที่นำไปสู่ การปฏิบัติให้รู้แจ้งเห็นจริงด้วยการเจริญสมาธิภาวนาเป็นคำสอน ที่นำไปสู่ความบริสุทธิ์หลุดพ้นจากความทุกข์ทั้งมวล แม้เราจะ ศึกษาคำสอนมากมายเพียงไรก็ตาม แต่ถ้าหากว่ายังไม่ได้ลงมือ ปฏิบัติ ก็ยังไม่ได้ชื่อว่าเป็นผู้ทรงธรรม ยังคงเป็นเพียงใบลาน เปล่า คือ รู้แต่ภาคทฤษฎี แต่ยังไม่ถึงภาคปฏิบัติ เพราะฉะนั้น การเป็นผู้ทรงธรรมที่จะได้รับรสแห่งธรรม ซึ่งชนะรสทั้งปวง เราควรเริ่มจากการเจริญสมาธิภาวนาฝึกฝนใจให้หยุดนิ่ง

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน ขุททกนิกาย ธรรมบท ว่า

“ยถาปี รหโต คมภิโร วิปสนโน อนาวิโล
เอว ธมฺมานิ สุตวาน วิปสันทิ ปณฺธิตา

บัณฑิตทั้งหลาย ฟังธรรมแล้ว ย่อมเป็นผู้มีจิตผ่องใส เหมือนห้วงน้ำที่มีความลึก เป็นห้วงน้ำใสสะอาด ไม่มีความขุ่น ฉะนั้น”

การฟังธรรมเป็นมงคลอันสูงสุด ทำให้เกิดความรู้ความ เข้าใจที่จะนำไปสู่ความเจริญในชีวิต กระทั่งหลุดพ้นจากกิเลส- อาสวะทั้งมวลได้ ทำให้ได้ยินได้ฟังในสิ่งที่ยังไม่เคยได้ฟังมาก่อน

ทวยเทพสลับธรรม

๓๑๐

รวมทั้งได้ทบทวนความรู้ที่เคยได้ยินได้ฟังมาแล้ว นอกจากนี้ การฟังธรรมทำให้คลายความสงสัยที่มีอยู่ในใจ ผู้ที่ฟังธรรมเป็นประจำก็จะมีจิตผ่องแผ้ว และเป็นการเพิ่มพูนสัมมาทิฐิความเห็นถูกต้องอีกด้วย

การฟังธรรมตามกาลนี้ถือว่าเป็นกรณีกิจของชาวสวรรค์ แม้ว่าโลกสวรรค์จะเป็นดินแดนเสวยผลบุญที่ได้เคยทำไว้ในอดีตก็ตาม แต่เทวดาก็ยังรักในการสั่งสมบุญ เพราะเขารู้คุณค่าของบุญว่า ที่ได้มาเกิดเป็นเทวดาก็เพราะบุญอย่างเดียวเท่านั้น ไม่ใช่เพราะเหตุบังเอิญ หรือเพราะใครบันดาล แต่การจะชวนขยายเพิ่มเติมบุญอย่างเต็มที่เหมือนอย่างในสมัยที่เป็นมนุษย์นั้น ทำได้ยากมาก เพราะเขามีกายทิพย์ซึ่งไม่เหมาะต่อการสร้างบารมี จะได้บุญที่พิเศษๆ ก็เฉพาะตอนบูชาพระมหากุหลาบมณี หรือการฟังธรรมในเทวสภาเท่านั้น

คราวนี้ หลวงพ่อจะนำเรื่องการฟังธรรมของทวยเทพ มาเล่าให้ฟัง ว่ามีวิธีการฟังธรรมอย่างไรบ้าง คือเมื่อถึงวันธรรมสวณะ คือวันพระ เหล่าทวยเทพก็จะมาประชุมพร้อมเพรียงกันที่สุทธรรมาเทวสภาบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เพื่อจะฟังธรรมตามกาล การฟังธรรมตามกาลตามโอกาสนี้ ถือกันว่าเป็นอุดมมงคลอันสูงสุดสำหรับทวยเทพในสวรรค์ กิริยาที่เทวดามานั่งประชุมพร้อมเพรียงกันที่อาสนะของตนตามกำลังบุญ

ทว ย เท พ ส ต ั บ ั ธ ร ร ม

๓๑๑

ที่เคยสั่งสมมาภายในศาลาสุธรรมาเพื่อฟังธรรมนี้ เป็นภาพ
ที่งดงามมาก

*เมื่อเหล่าเทพบุตรเทพธิดานั่งพร้อมเพรียงกันแล้ว ก็จะมี
ผู้มาแสดงธรรม บางครั้งก็เป็นพระอินทร์ บางครั้งก็เป็นเทพบุตร
ผู้ทรงธรรม บางครั้งก็มาจากพรหมโลก เช่นครั้งหนึ่ง พระพรหม
องค์หนึ่งนามว่า พระพรหมกุมาร ท่านเป็นผู้ทรงธรรมและ
รู้ธรรม เพราะเคยเกิดร่วมสมัยกับพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
พระองค์หนึ่ง ท่านเสด็จลงมาจากพรหมโลก ซึ่งอยู่สูงจาก
สวรรค์ชั้นกามาวจรขึ้นไปอีกไกลมาก แต่ด้วยฤทธิ์ของพรหมจึง
ใช้เวลาเพียงแค่ชั่วลัดนิ้วมือเดียวก็มาถึงสวรรค์ชั้นดาวดึงส์แล้ว
ครั้นมาถึงก็ขึ้นสู่รัตนบัลลังก์ แสดงธรรมอันไพเราะจับใจเทวดา
ทั้งหลายมาก เพราะเสียงของพรหมประกอบไปด้วยองค์ ๔
ประการ คือ มีสุรเสียงที่แจ่มใส เสียงดั่งชัดเจน นุ่มนวล น่าฟัง
เป็นเสียงที่กลมกล่อม ไม่แตกพร่า มีน้ำเสียงลึก และเสียงของ
ท่านจะกังวาน เมื่อพรหมกุมารแสดงธรรมพอสมควรแก่เวลาแล้ว
ก็กลับไปยังพรหมโลก

ในบางคราวทวยเทพจะอัญเชิญเทวดาผู้รู้ธรรมใน
สวรรค์ชั้นที่อยู่สูงขึ้นไปเป็นองค์แสดงธรรม เพราะว่าเป็นผู้รู้ธรรม

*ภูมิบาลินี (พระพรหมโมลี)

ทวยเทพสดับธรรม

๓๑๒

ขององค์สมเด็จพระลัมมาสัมพุทธเจ้า ทั้งเป็นผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบจนได้บรรลุธรรมเป็นพระอริยเจ้าก็มี ครั้นละโลกแล้วก็มาเกิดเป็นเทวดาผู้มีศักดิ์ใหญ่ในสวรรค์ชั้นต่างๆ อย่างนี้ก็มีมาก

พวกเทวดาซึ่งมีพระอินทร์เป็นประธาน จะรู้กันด้วยกำลังบุญว่า เทพตนใด เป็นผู้ทรงคุณวิเศษทรงธรรม ครั้นถึงวันพระ เทวดาทั้งหลายก็พร้อมใจกันอัญเชิญให้เทพตนนั้นขึ้นธรรมาสน์ทิพยอาสน์ เพื่อแสดงธรรมให้เหล่าทวยเทพได้รับฟังกัน หลังจากนั้นต่างพากันอนุโมทนาสาธุการต่อเทพผู้แสดงธรรม อีกทั้งต่างอนุโมทนาบุญซึ่งกันและกัน เสียงอนุโมทนาอันเป็นทิพย์นี้ก็จะดังกังวานครอบคลุมไปทั่วทั้งสวรรค์

ถ้าหากวันไหนพระอินทร์ทรงแสดงธรรมเอง วันนั้นถือว่าเป็นวันที่พิเศษสำหรับชาวสวรรค์มากๆ เหมือนในโลกมนุษย์ ถ้าผู้บริหารสูงสุดซึ่งเป็นผู้มีคุณธรรมและเป็นผู้ให้อิवाทด้วยตัวเองแล้ว ลูกน้องก็อยากฟังอิवाทและขอคิดเพื่อนำไปปฏิบัติตาม จะได้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป บนสวรรค์ก็เช่นเดียวกัน หากรู้ว่ครั้งต่อไป พระอินทร์จะแสดงธรรม ชาวสวรรค์ก็จะตั้งอกตั้งใจมาฟังธรรมเป็นพิเศษ

ในมหาสมาคมที่พระอินทร์เป็นประธานนั้น จะมีพิธีการอนุโมทนาในผลบุญของมนุษย์ วิธีการก็คือ เมื่อการแสดงธรรม

ทว ย เท พ ส ต ั บ ั ธ ร ร ม

๓ ๑ ๓

จบแล้ว มาตลีเทพบุตรจะเข้ามาทูลเกล้าฯถวายสุพรรณบัฏ ซึ่งเป็นบัญชีบุญที่เทวดาชั้นต้นๆ นำส่งขึ้นมาเป็นทอดๆ หลวงพ่ออยากบอกให้พวกเรารู้ว่า การทำความดีทุกอย่างของมนุษย์นั้น อยู่ในสายตาของชาวสวรรค์ เขาจะบอกต่อๆ กันไป จะจดชื่อและบันทึกภาพการกระทำความดีของเรา เพื่อนำขึ้นไปประกาศในท่ามกลางมหาเทวสมาคม

บริเวณไหนที่มีมนุษย์มารวมตัวกันทำความดีเป็นหมู่คณะใหญ่ เทวดาผู้มีศักดิ์ใหญ่ ตลอดทั้งภุมมเทวา รุกขเทวา อากาศเทवादุมิศักดิ์ใหญ่ที่เป็นสัมมาทิฐิ ก็จะมาดูแลรักษาอยู่แถวนั้น และคอยเล็งแลดูการกระทำความดีของมนุษย์อยู่ตลอดเวลา ดังนั้นเวลาเราประพฤติปฏิบัติธรรม สวดมนต์ไหว้พระ เจริญภาวนา เขาก็จะมาช่วยด้วย เวลาเราทำบุญใจเราเป็นบุญกุศล เขาจะมองเห็นรัศมีออกจากกายของเรา เวลาเราตริภีธรรมะ รัศมีธรรมก็จะแผ่ออกมา เขาก็จะอนุโมทนาสาธุการ และตามคุ้มครองรักษา

ในราชสูตร มีบันทึกไว้ว่า ในวันพระ ๘ ค่ำ เหล่าบริวารของท้าวจาตุโลกบาลหรือท้าวมหาราชทั้ง ๔ บนสวรรค์ชั้นจตุมหาราชิกาจะลงมาบันทึกนามของมนุษย์ที่ได้ทำบุญ ด้วยการถือกุลปิตามารดา ถวายสังฆทาน รักษาศีล และเจริญภาวนา ในวันพระ ๑๔ ค่ำ โอรสของท้าวจาตุมหาราชจะเป็นผู้ทำหน้าที่

ทวยเทพสดับธรรม

๓๑๔

และถ้าเป็นวันพระ ๑๕ ค่ำ ทำวรมหาราชทั้ง ๔ จะเสด็จลงมาทำ
หน้าที่จัดซื้อและจารึกการทำความดีของมนุษย์ด้วยพระองค์เอง

เมื่อทำวรมหาราชทั้ง ๔ ทรงทราบว่า ผู้ใดได้สร้างบุญ
กุศลชนิดใดไว้ จะทราบด้วยพระองค์เองก็ดี หรือจากเหล่า
เทพบริวารหรือพระโอรสของพระองค์เองก็ดี ก็จะจารึกชื่อของ
ผู้ทำบุญกุศลนั้นไว้บนแผ่นทอง ซึ่งจะนำไปถวายพระอินทร์
เพราะพระอินทร์มีอำนาจใคร่จะได้ดูชื่ออันเป็นสิริมงคลของ
ผู้มีบุญ และจะได้มีส่วนร่วมในการอนุโมทนาบุญด้วย

ดังนั้น เมื่อถึงวันที่พระอินทร์เสด็จ ทำวรมหาราชทั้ง ๔
จะเสด็จขึ้นสู่สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ แล้วนำเอาสุพรรณบัฏแผ่นทอง
ที่จารึกชื่อผู้มีบุญทั้งหลาย ไปมอบให้ปัญจสิขเทพบุตร ปัญจสิข-
เทพบุตร ก็จะนำไปมอบให้แก่มาตลีเทพบุตร เพื่อทูลเกล้าฯ
ถวายพระอินทร์ หลังจากที่พระองค์ทรงแสดงธรรมจบลง ก็จะ
ประกาศรายชื่อในแผ่นทอง ให้เหล่าทวยเทพในที่ประชุมซึ่งอยู่
กันเนืองแน่นในศาลาสวรรมาเทวสภาได้สดับด้วยพระสุรเสียง
อันไพเราะให้ได้ยินกันทั่ว

หากรายนามในแผ่นทองยังมีมาก เหล่าเทวดาก็แซ่ซ้อง
สาธุการกันเป็นพิเศษ เพราะเขาดีใจและมีความหวังว่า มนุษย์
ผู้ประกอบคุณงามความดีทั้งหลายจะได้มาบังเกิดเป็นสหายแห่ง

ทว ย เท พ ส ต ั บ ธิ ร ร ม

๓๑๕

ชาวสวรรค์ อวยภูมิทั้ง ๔ จักเบาบางลง สุกตีสวรรค์จักเต็ม
บริบูรณ์ ครั้นตีกติใจขึ้นชมอนุโมทนากันแล้ว รัศมีกายของเขา
ก็จะเปล่งแสงสว่าง ทิพยภูษาก็มีรัศมีเรืองรองยิ่งขึ้น ซึ่งน่าดู
น่าชมเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นกิริยาที่ใจกำลังเอิบอัมไปด้วยบุญ
ที่เกิดจากการอนุโมทนา รวมไปถึงบุญที่เกิดจากการฟังธรรม
อีกด้วย เพราะฉะนั้นให้ทุกท่านหมั่นสั่งสมบุญให้เต็มที่ การทำ
ความดีของเราจะได้ไปปรากฏในท่ามกลางมหาเทวสมาคม
ให้ชาวสวรรค์ได้ชื่นชมอนุโมทนา และเมื่อถึงขีดถึงคราวละสังขาร
ก็จะได้ไปเสวยผลบุญด้วยตัวของเราเองในสุคติสวรรค์กัน
ทุกๆ คน

